

ÁGYAK

Odakint vakított a hó, a falak fehérén vibráltak. Tegnap este elbúcsúztattuk Noémivel az ágyainkat. Ma újakat veszünk.

Tizenöt éve feküdtek alattunk, illetve feküdtünk fölöttük. Noémi szerint be kellene építeni az ágyakba a szeretkezésszámlálót. Vagy az ágy végébe állítani egy gyöngysort.

És amikor két hétig nem voltunk itthon? A tengerpart forró homokján hogy számoltuk volna? Vagy egyáltalán, minek számolni?

Olyan izé vagy, Noé, mondta, és fölkel az ágyból. Utánamentem és a konyhaszekrény pultjának döntve még egyszer elbúcsúztattam az ágyakat.

A ház déli oldalán álló ereszcatornában olvadni kezdett a hó. Az északon jeges páncél borította a járdát.

Noémi ki akart állni a kocsival a garázból, de a jégen kipörögtek a kerekek. Háromszor csúszott vissza, aztán bezárta a garázst és elindult a vonathoz.

Noémi úgy húsz évvel ezelőtt utazott utoljára vonaton.

Csak egy megálló, mondtam előtte. Ha felszállsz, a következőnél szállj le! Nehogy fönnmaradj!

Jó, tudom én azt!

Amikor Norrköpingben nem indult be a kocsi fél óra tologatás után sem, majdnem föladtam. Egy halottas menet haladt el mellettünk. Látva az erőlködést, odaszaladtak a gyerekek, és betolták a kocsit. Noémi gázt adott, és elhajtott. Egyedül soha nem vezetett idegen terepen. Eltelt tíz perc, nem jött vissza. Eltelt fél óra, nem jött vissza. Akkor jöttem rá, hogy a gyászmenet a hibás. A gyászmenet az oka mindennek. A koporsóban fekvő férfi halála az oka mindennek. Férfi? Miért mondok férfit? Mert egy nő soha nem halhat meg.

Noémi erre a mondatra tért vissza. Mosolygott, amikor kiszállt. Hozott két friss péksüteményt.

Híába mondtam neki, hogy átmegyek vele a vonattal, ragaszkodott hozzá, hogy egyedül menjen.

Nem csinálhatunk mindent együtt.

Amíg átvonatozott a szomszéd városba az orvosához, elmentem a henteshez. Útközben háromszor elcsúsztam, de a puha hóban nem esett különösebb bajom. Sőt, a harmadikat már élveztem.

Talán a téli fény tette, de egészen más lett belül a hentesüzlet. Kimeszelték a falakat?

Kérek húsz deka töpörtyűt, mondtam a hentesnek, aki rátámaszkodott a pultra, és mélyen a képembe bámult.

Mi történt itt, kérdeztem, és most vettem észre, a hentes kidekorálta a boltját régi fényképekkel. Kések és bárdok meredeztek egy gerendába állítva. Régi kolbásztöltő a falon. A hentes és mészáros szakma múzeuma díszlett az üzletben.

Mi az, hogy töpörtyűt, mordult rám a hentes, kidagadtak a nyaki erei. Mindenki csak töpörtyűt visz, üvöltötte. A töpörtyű a maguk istene! Nem adok, mondta, és eldugta a pult alá a töpörtyűs tálat. Vegyen karajt, üvöltötte, vegyen combot, csirkemellet, pulykát, vegyen levescsontot, kolbászt sütni! De ne töpörtyűt!

Köszönöm, mondtam, akkor nem kérek töpörtyűt.

A hentes elővette a tálat, és marékszám csapkodta az elmorzsált töpörtyűdarabokat egy zacskóba.

Kijöttem a boltból, bár magamban igazat adtam neki. Baromi dühítő, ha mindenkinek ugyanaz kell.

Hazafelé kétszer vágódtam hasra a hóban, maradéktalan élvezetet nyújtott.

Az utca végén összefutottam egy régi ismerőssel. Csupa kosz volt a kabátja, az arca fölfújódott, a lábain vékony félcipő.

Nem látott meg. Először szó nélkül elmentem a háta mögött. Aztán mégis megfordultam.

Mi van veled, Vilmos?

Fölvonta a vállát, most még koszosabbnak látszott a dzsekije. Már sajnáltam, hogy megszólítottam, ő viszont nem tudta, honnan kezdje.

Odalett minden. Elúszott.

Kártya?

Dehogy. A sok kölcsön miatt hiába dolgoztam, a bank leemelt mindent. Nincs miről megélni.

Végignéztem az utcán, a ragyogó lábnyomokon. Noémi forró feneke jutott eszembe. Vajon megtörténhet mindez velem is? Eljuthatok ideig?

Elköszöntem, nem akartam tovább hallgatni. Úgy éreztem, nem magáról, hanem rólam beszél.

Miután elköszöntünk, visszafordultam, hogy lássam a sűrű melegítőben nehézkesen mozgó lábakat, a vörös tarkóját, a cipő kérgén csúszkáló zoknis bokát.

Félelem fogott el. Fölhívtam Noémit, de nem vette föl. Tizenegyre beszéltek meg a bútorboltnál.

Otthon leültem a konyhában és bekapcsoltam a rádiót. Lefőztem egy kávé, elkevertem benne a tejszínt és a cukrot. Az utcán szélroham futott végig, fölkavarta a havat, a levegőbe porlasztotta a jégzemcséket, aztán elült a szél.

A rádióban vallási műsor ment. Olyan mondatokat hallottam, amelyekhez nem vagyok hozzászokva. Írnom kellene egy könyvet *Isten ments* címmel, amiben pontosan elmondanám végre, mit is gondolok a szeretet vallásáról, a szeretet politikájáról. De nem teszem. Miért tenném?

Akkor most elmondok egy történetet, mondta a női hang a rádióban, miközben egy pók ereszkedett alá a citromlevelekre.

Egy családban ikrek születtek, szépen cseperedtek, mindenben egymásra hasonlítottak, kivéve egy dologban. Az egyik fiú, mert fiúk voltak, mindennek tudott örülni, a másik viszont súlyosan depressziós volt, és semmi nem tetszett neki. A két szülő aggodalma csúcsán pszichiáterhez fordult. Az orvos azt ajánlotta, hogy a fiúk születésnapján külön szobában ajándékozzák meg őket. A depressziós fiú kapjon sok és érdekes ajándékot, a jókedvű fiú pedig egy doboz lócitromot.

Így is tettek. A depressziós fiúcska kibontotta az ajándékokat, és zsörtölődve vette számba őket. Milyen kicsi kapcsolója van ennek a dömpernek! De lassú ez a vonat! És így tovább.

A jókedvű és optimista fiú kinyitotta a dobozt, és felkiáltott. Azt a mindenit, lócitrom! És végtelen derűjében hozzátette. Ha én tényleg lócitromot kaptam a születésnapomra, akkor valahol a közelben lennie kell egy pónilónak is.

Hangosan nevettem. Régen hallottam ilyen ostoba mesét. Elővettem a telefonom, Noémit hívtam. Kicsöngött. Közben fölvettem a kabátomat, és az ajtó felé indultam. Bekapcsolt az üzenetrögzítő, kinyomtam.

Az utcán csönd volt, az égen három fehér felhő állt a házunk fölött. A kapukilincs déli oldala már fölegedett, az északit vékony jégréteg borította.

A legrövidebb úton, a dombon át mentem a városközpont felé. Az egyik udvar közepén hatalmas fenyőfa állt, karjairól dübörögve zúdult alá a hó. Egy asszony rövid ujjú pólóban lapátolta a havat. A lapát csikorogva csúszott a betonon. Mókus rohant át az úton, a fülei égneek álltak. Kigomboltam a kabátomat.

Mikor a központba vezető lejtőhöz értem, egy sárga helikoptert pillantottam meg a magasban. Újabb karambol az autópályán, gondoltam. De visszafordult, és tétován keringett a levegőben. Aztán lassan leereszkedett, pontosan a tenispályák felett. Hallottam, ahogy földet érve lelassul a rotorja. Sportbaleset, gondoltam.

Az utca aljához érve láttam, pirosan villog a vasúti átjáró. Nem messze tőle egy szerelvény állt a nyílt pályán. Noémire gondoltam. Ha ez itt áll, akkor az egész forgalom áll.

Egy férfi haladt át hatalmas léptekkel a parkon. Túl messze volt ahhoz, hogy megszólítsam. A mozgása leírta, mindent tud a történelekről. Lehúztam a cipzárt is a kabátomon, és bementem a bankba.

A várakozók türelmetlenül nézték a bejáratot. Nem ültem le. A sapkámat a zsebembe gyűrtem.

Olyan volt az egész, mint egy halotti tor. Egy bankban? Igen, egy bankban.

A sorszámom fölvillogt a vörös kijelzőn.

De hiába, a férfi, aki előttem ült az ablaknál, meggondolta magát, és visszafordult.

Tudja, mit, mondta a férfi, mégis veszek tíz millióért részvényt. Lehet, hogy most rontom el az életem, de az én koromban már mindegy.

Nem tudtam megállapítani a korát. Talán azért, mert sápadt arca és vörösre festett haja olyan volt, mint aki túl van a ravatalán.

Mély nyomot hagyott bennem a vörösén villogó lámpa és a nyílt pályán álló vonat.

Öt perc alatt rakták össze a tízmilliós részvényt.

A számlámról szeretnék ötszázszázret, mondtam, odakint két hosszút túlkölt a vonat. Talán végre beindulnak.

A zsebemben csörgött a telefon. Noémi hívott. A bankban vagyok, suttogtam. Nem szóltak rám.

Nincs vonat, Noé. Vedd meg egyedül az ágyakat.

Mi? Most hülyéskedsz? Egyedül nem veszek ágyat. Főleg kettőt nem.

A bankos nő megértően mosolygott rám. Ő sem venne egyedül két ágyat.

Noé, nem tudok hazamenni, értsd meg!

Akkor hívj egy taxit, csak tíz kilométer. Gyere ide a bankhoz, lesz nálam pénz.

A nő kétszer pörgette át az ötszázszázretet. Éreztem a pénz szagát.

Noémi letette.

Mi történt odakint, kérdezte a bankos nő.

Nem tudom, fogalmam sincs.

A biztonsági őr azt mondja, valakit elütött a vonat.

Nagyon úgy néz ki, feleltem.

Egy autó szélvédőjéről visszavert fényvillanás suhant át a bank falán. A szemem percek múlva is káprázott tőle.

Beraktam a pénzt a zsebembe.

Mivel foglalkozik, kérdezte váratlanul a nő.

Fölálltam, visszatoltam a széket.

Írja be a nevemet valamelyik netes keresőbe.

Akkor politikus, mondta a nő, és kacéran mosolygott. Építette a karrierjét. Kimentem a bankból és föl hívtam Noémit. A szerelvény még mindig ott állt. Mi van veled. Vonat?
Elindulok gyalog.
Megőrültél, ebben a hóban?
De Noé, meddig álljak itt az állomáson?
Kellett neked vonattal menni.
Miért, az jobb, ha karambolozok a jeges úton?
Nem. Várlak.
A postás kerekezett át az úton, tetszett a biciklijé.
Mi történt, kérdeztem.
Csikorogva fékezett az első kerékkel.
Jó, hogy látom, van kétezer ötszáz forintja. Hagytam ott értesítőt, de dobja ki, és itt írja alá.
Fehér műanyag tolla volt, csókos szájak rúzsnyomai futottak rajta végig. Közben elővett egy cigarettát és az öngyújtóját. Azon is csóknymok. Valami karácsonyi szettben kaphatta a munkahelyén.
Átvettem a pénzt, amit egy könyvemért küldtek. Nagy biznissz. Újra nekifutottam, hogy megtudjak valamit.
A hentes, válaszolta a postás, szerencsétlent elvágta a vonat. Kifújta az orrát, aztán ugyanazzal a zsebkendővel megtörölte a homlokát.
De hát hogy?
Nem figyelt oda az átjáróban.
Eszembe jutott a töpörtyű. Talán ha mégis veszek. Vagy ha nem töpörtyűt kérek, hanem egy kiló karajt. Borzalmasan éreztem magam.
És a mentőhelikopter?
Későn jött. Elvértett.
A postás eltekert. A lábam földbegyökerezett. Kétszeresen is benne voltam a történetben. Noémin és a töpörtyűn keresztül.
A zsebemben félmillió forint, a hentes elvágta, Noémi az állomáson toporog, egyedül pedig nem veszek ágyat.
Újra hívtam.
Mindjárt ott vagyok, mondta.
Mivel?
Találtam egy taxit. Mondtam egy kissrácnak, hogy jöjjön át, felezzük a fuvar, de az anyja azt mondta neki, idegen nővel soha ne üljön taxiba.
Kurvának nézett? Szétrúgom a seggét.
Nyugi!
A nyugiból aztán az lett, hogy a város szélén lerohadt a taxi, onnan gyalog jött át Noémi a városon a hóban.
Tudom, mi történt, mondta, mikor találkoztunk. Az állomáson hallottam a forgalmistától. Állítólag nagyon beteg volt.
Öngyilkos lett?
Nincs kizárva.
Pedig a gyerekei.
Ő férfi. És nem nő.

Abútorboltban ebédszünet volt, beültünk egy presszóba kávézni. Borzalmasan híg lötyöt adtak. Noémi ott is hagyta. A nagy köteg pénzt húztam elő a fizetésnél. A pincér a sok pénz láttán elbizonytalanodott, hogy csak kávért rendeltünk-e. A bútorüzletben végre meleg volt. Fenyőfaillat, frissen mosott függönyök, sűrű és vastag pokrócok.
Vagy tízféle ágyat hasonlítottunk össze. Egyiken sem volt ketyyintésszámláló.
Nekem ez tetszik a legjobban, mutatott Noémi két egyszerű matracra.

Akkor vegyük meg.

Neked?

Nekem is rendben.

Kipróbáljuk?

Itt?

Itt.

Hát, jó, mondtam. Elnézést, asszonyom, mondtam az eladónak, az ágy kényes bútor-
darab. Kipróbálhatjuk?

Persze, van rajta nejlon.

Kabátban másztunk föl az ágyra, ledőlünk és egymáshoz bújunk. Láttam, hogy az el-
adó figyel. Fölemeltem a fejem és ránéztem. Kiment dohányozni az ajtó elé.

Noémi a fülembe súgott.

Van egy jó hírem, Noé.

Micsoda?

Nincs méhnyakrákom.

■ **Podmaniczky Szilárd** (Cegléd, 1963): író. Szegeden él.

